Anti-pestprotocol

curio steenspil

Vastgesteld: september 2025

Inhoud

1.Voorwoord 3
2. Begripsbepalingen 4
3. Preventie 5
4. Communicatie 6
5. Redenen om pesten aan te pakken en om te buigen naar respectvol gedrag 8
6. Mogelijke signalen van een gepest kind 9
7.Welke werkwijze hanteren wij bij pestsignalen? 11
8. Digitaal pesten 16
9. Klachtenregeling 17
10. Verslaggeving 17
11. Monitoren en pesten 17
12. Afwijken van het anti-pestprotocol 17
13. Lijst met namen 17

1.Voorwoord

Dit anti-pestprotocol heeft als doel: “Alle leerlingen moeten zich op school veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen”. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen leerlingen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met plezier naar school te gaan!

Sinds 1 januari 2016 is het wettelijk verplicht om als school een veiligheidsplan te hebben. Een onderdeel van dit plan is een anti-pestprotocol. Het Anti-pestprotocol geeft leerlingen, docenten en ouders/verzorgers duidelijkheid over hoe gehandeld wordt in het geval van respectloos gedrag op school. Wij vinden het als school heel belangrijk dat iedereen elkaar respecteert en dat pesten wordt voorkomen. Als school hebben wij een inspanningsverplichting wanneer er gepest wordt. Wij zullen er dan ook samen met de ouders/verzorgers en de leerlingen alles aan doen om iedereen op school een veilig gevoel te geven.

2. Begripsbepalingen

Plagen

Je kunt van plagen spreken, als beide partijen even sterk zijn en er niet echt gesproken kan worden van een slachtoffer en een dader. Plagen zie je vaak bij mensen die elkaar wel mogen. Het kan een steekspel met woorden zijn, of elkaar voor de gek houden. De plager heeft niet de intentie om de geplaagde te beschadigen. Tussen leerlingen, zeker in de bovenbouw en in het voortgezet onderwijs, zie je hetzelfde patroon ontstaan. Humor (echte!) staat hierbij centraal.

Ruzie / conflict

Ruzie maken wordt door leerlingen en ouders/verzorgers nog wel eens benoemd als pesten. Hoewel een ruzie geen pesten is, kan een niet goed opgeloste ruzie soms wel tot pesten leiden. Bij ruzie is er vaak sprake van een kortdurend conflict dat niet overgaat in systematisch geweld.

Pesten

Pesten is (verbaal, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer medeleerlingen. Deze is/zijn niet in staat zichzelf te verdedigen. Het gevolg kan zijn dat die persoon buiten (een deel van) de groep komt te staan.

Plagen wordt pesten

Plagen wordt pesten als de geplaagde aangeeft een bepaalde actie en / of woorden onprettig te vinden en de plager toch doorgaat.

Mediationstappen

Hiermee worden acties aangegeven die volgens het protocol uitgevoerd moeten worden, wanneer er sprake is van een mogelijk pestincident.

3. Preventie

Wij proberen respectloos gedrag op school te voorkomen. Er zijn omgangsregels opgesteld, die zijn vastgelegd in de schoolgids. Wij proberen met groepsvormende lessen, die gegeven worden door de mentor, het klimaat in de klas zo te krijgen dat er onderling respect en begrip ontstaat waardoor pesten voorkomen zou kunnen worden. Mentorgesprekken en het hanteren van verschillende werkvormen sluiten hierbij aan.

Als school geven wij aandacht aan de week tegen pesten. Dit is meestal eind september/ begin oktober. In deze periode zorgen wij voor passende lessen per leerjaar.

Preventie digitaal pesten

Gebruik van laptop en mobiele telefoon op school (Schoolgids):

- De laptop mag alleen worden gebruikt voor onderwijsdoeleinden en wanneer dit nodig is voor de les.
- Mobiele telefoons zijn niet toegestaan op school. Leerlingen laten hun telefoon thuis of bergen deze op in hun kluis.
- Het maken van foto's, video's of geluidsopnames is niet toegestaan, tenzij hiervoor uitdrukkelijk toestemming is gegeven door een docent, bijvoorbeeld tijdens een excursie of uitstapje.
- Via voorlichtingen geven we leerlingen informatie over digitale veiligheid, zoals online gedrag, cyberpesten en sexting.
- In de Week Tegen Pesten (of in de omliggende weken) krijgt iedere jaargroep een passende mentorles over sociale veiligheid en het voorkomen van (digitaal) pesten. Deze lessen worden ontwikkeld door de APC.

4. Communicatie

Goede communicatie tussen school en ouders/verzorgers is erg belangrijk. Daarom wordt hieronder beschreven wat u van ons als school kan verwachten en wat wij van u en de leerlingen verwachten.

Wat mag u verwachten van de anti-pestcoördinator (APC) op onze school?

De school moet volgens de wet de volgende taken aan één persoon toewijzen. Bij ons op school hebben wij gekozen voor twee APC's. Het hebben van twee antipestcoördinatoren zorgt voor continuïteit, betere bereikbaarheid en een bredere aanpak. Ze kunnen elkaar ondersteunen, signalen sneller oppakken en samen zorgen voor een veilige schoolomgeving. Dit versterkt de uitvoering van het antipestbeleid en vergroot de betrokkenheid binnen het team.

Taken:

1. het fungeren als vast aanspreekpunt voor mentoren in het kader van pesten
2. het coördineren van anti-pestbeleid/protocol

De APC coördineert de uitvoering van het anti-pestprotocol, beoordeelt of dit nog aan de eisen voldoet en past dit indien nodig aan.

Mentoren melden aanhoudende pestincidenten via e-mail bij de antipestcoördinator (APC) en registreren deze in Magister. Wanneer de mentor daadwerkelijk pestgedrag constateert, wordt de APC actief betrokken bij het incident. De APC controleert of alle meldingen correct zijn vastgelegd in Magister en spreekt de mentor hierop aan als dit niet het geval is.
Mentoren voeren in eerste instantie zelf gesprekken met betrokken leerlingen (pester en gepeste). Als het pestgedrag aanhoudt, worden de APC's ingeschakeld. De APC handelt vervolgens volgens de werkwijze zoals beschreven in hoofdstuk 7 van dit protocol.

Wat mag u verwachten van de mentoren op onze school?
Mentoren werken tijdens de week tegen pesten aan een specifiek groepsvormend project. Dit project draagt bij aan een positieve groepsvorming en wordt preventief ingezet.

Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, neemt de mentor contact op met de APC. Daarnaast voert hij/ zij de stappen bij pestgedrag uit (zie hoofdstuk 7).

Wat wordt er van de leerlingen verwacht?

Wij verwachten van de leerlingen dat zij eerst het conflict zelf proberen op te lossen. Als er hulp nodig is, kunnen ze bij de docent of mentor terecht. In geval van pesten of agressie zullen de docenten, directie en ouders/verzorgers hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met elkaar. Een goede oplossing vinden, die ook in de toekomst houdbaar is, blijft het uiteindelijke doel.

Wat mag u verwachten van de directie?

De leerjaarcoördinator neemt de rol van de mentor over wanneer de APC aangeeft dat het hier om herhaalde pesterijen gaat. Als er sancties moeten worden opgelegd, dan wordt de leerjaarcoördinator ingeschakeld. Dit is altijd in overleg met de APC. Mocht dit geen verandering opleveren dan wordt de directie erbij betrokken. Dit gebeurt altijd in overleg met de APC en leerjaarcoördinator.

Wat wordt van u als ouder verwacht?

Het oplossen van conflicten tussen leerlingen is zelden een probleem. Van de ouders/verzorgers wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden.

- Spreek in het bijzijn van uw kind niet negatief over andere leerlingen.
- Spreek met respect over de docent, dit doet de docent ook over u.
- Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind, of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de mentor of in sommige gevallen met de APC. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken. De school is hierin uw medestander.

Wat mag u verwachten van de docenten op onze school?

De docenten gaan respectvol om met uw kind en met u als ouder/verzorger. Docenten gaan ook onderling respectvol met elkaar om. Zij zijn zich bewust van het gezegde “Een goed voorbeeld doet goed volgen.” Doet zich een probleem voor op school, dan mag u van de docenten verwachten dat zij daarmee oplossingsgericht aan de slag gaan. De docenten hebben een signalerende rol. De docenten hebben u nodig om tot een goede oplossing te komen, die goed is voor uw kind, maar ook voor de omgeving.

5. Waarom pesten aanpakken en vormen van pesten

Redenen om pesten aan te pakken en om te buigen naar respectvol gedrag

1. Pesten is traumatisch voor het gepeste kind en sommige omstanders
2. De sfeer in de klas wordt verstoord
3. De schoolresultaten worden minder
4. De leerlingen leren verkeerd sociaal gedrag aan
5. Ieder kind moet zich veilig voelen

Vormen van pesten zijn

- Buitensluiten
- Roddelen
- Belachelijk maken
- Uitlachen en schelden
- Spullen afpakken of kapot maken
- Achtervolgen en bedreigen
- Slaan, schoppen, duwen en porren
- Stelen en vernielen
- Afpersing

Vormen van digitaal pesten zijn

- (Anonieme) berichten sturen via SMS, Whatsapp en sociale media
- Schelden, roddelen en bedreigen via computer of mobieltje
- Foto's (van mobieltjes) op internet plaatsen
- Privé-gegevens op een site plaatsen
- Wachtwoorden misbruiken
- Haat profielen aanmaken

6. Mogelijke signalen van een gepest kind

De ene leerling heeft meer kans gepest te worden dan de andere. Dat kan met uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben.
Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties.

Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over. Dit kan te maken hebben met schaamte of met angst. Het kan ook zijn dat het gevoel bestaat dat het probleem toch onoplosbaar is of dat het kind het idee heeft dat het niet mag klikken.

De volgende signalen <u>kunnen</u> ook duiden op pesten

- Zij lijken vaak geen vrienden te hebben
- Ze worden vaak als laatste gekozen
- Ze hebben geen zin om naar school te gaan
- Ze vertellen thuis niets meer over school
- Ze proberen vaak dichtbij de docent te blijven
- Ze vertonen gedrag dat op klikken kan lijken
- Ze zijn angstig en onzeker
- Zij zien er bang, neerslachtig en huilerig uit
- De schoolresultaten verminderen
- Ze vertonen volgzaam gedrag (worden daar vervolgens mee gepest)
- Proberen af te kopen met geld of snoep
- Ze vertonen bangig gedrag of agressief gedrag
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen/ bij anderen gevraagd worden
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- De verjaardag niet willen vieren
- Niet naar buiten willen in de pauze
- Niet alleen een boodschap durven doen
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Zichzelf blesseren, verwonden of blessures verzinnen om niet naar school te hoeven

Andere signalen voor de docent kunnen zijn:

- Piepen en zuchten van klasgenoten als reactie op een andere leerling
- Bij de surveillant blijven staan

Het is belangrijk om als ouder/ docent signalen te onderkennen die door een gepest kind worden afgegeven, omdat leerlingen niet altijd vertellen dat ze worden gepest. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Het is een geleidelijk proces van plagen naar pesten
- Teleurstelling en schaamte gevoelens om ouders/verzorgers er over te vertellen
- Angst voor een beschuldiging (“Waarom zeg je niets terug?”)
- De problemen worden groter als er over gesproken wordt: “Klikspaan!”.
- Niet mogen vertellen van de pester (bedreiging)

7.Welke werkwijze hanteren wij bij pestsignalen?

Stap1

Hebben we te maken met ruzie of pesten (zie begripsbepaling blz.4)

Bij ruzie gaat het om verschillende belangen. Bij pesten kan het ook om verschillende belangen gaan, maar heeft de pester de intentie de gepeste fysiek en / of mentaal te beschadigen.

Hieronder de stappen bij een voortslepende ruzie / 1e signalen van pesten

- Mentor licht de ouders/verzorgers in
- Mentor maakt in Magister een notitie
- Mentor voert mediation-gesprek (zie kader)
- Mentor herhaalt de opdrachten, gericht op groepsvorming, indien van toepassing in het mentoruur
- Mentor bespreekt de conclusie van het mediation-gesprek (zie kader) met ouders/verzorgers en noteert dit in Magister
- Mentor maakt afspraken om nieuwe ruzies te voorkomen (nablijven en opdracht maken over pesten bij overtreden van de afspraken)

Mediation-gesprek 1.

1. Wat is er gebeurd, volgens beide leerlingen (verhaal samen laten doen)
2. Welk gevoel leverde dat bij beiden op?
3. Wat is de behoefte nu (voor beide leerlingen)?
4. Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn (Contract)
5. Evaluatiemoment(en) afspreken

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de conflicthebbers (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar en anders gaan we verder met…

Stap 2

Bij daadwerkelijk pesten → **Anti-pestcoördinator (APC) en leerjaar coördinator (LJC) worden vanaf deze stap ingelicht.**

● Mentor schakelt via de mail de Anti-pestcoördinator en leerjaar coördinator in en legt de situatie uit.
De eerste stap **moet** in Magister te vinden zijn.
● Mentor voert mediation-gesprek 2 tussen pester en gepeste (zie kader)
● Mentor bespreekt de conclusie van het mediation-gesprek 2 (zie kader) met ouders/verzorgers en noteert dit in Magister
● De mentor spreekt de ouders/verzorgers van pesters en meelopers aan op het gedrag van hun kind. Mogelijk zijn er achterliggende problematieken die tot pesten leiden. Hiervoor wordt het ondersteuningsteam ingeschakeld. Dit gesprek wordt genoteerd in Magister genoteerd door de mentor.
● Mentor voert groepvormingsoefeningen uit met de klas om de groepsbinding te versterken indien nodig
● Mentor herhaalt afspraken en voert sancties uit (nablijven en opdracht maken over pesten bij overtreden van de afspraken, deze opdracht ligt bij de APC)

Mediation-gesprek 2.

De mediationstappen die we op school toepassen zijn:

1. Wat is er gebeurd, volgens beide leerlingen (verhaal samen laten doen, evt ook apart in overleg met APC);
2. Welk gevoel leverde dat bij beiden op.
3. Wat is de behoefte nu (voor beide leerlingen);
4. Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn (Contract)
5. Evaluatiemoment(en) afspreken

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met…

Stap 3

Wanneer pesten aanhoudt → **Anti-pestcoördinator (APC) wordt vanaf deze stap betrokken en voert taken uit.**

- Mentor schakelt via de mail de anti-pestcoördinator in en legt de situatie uit
  De eerste stappen **moeten** in Magister te vinden zij
- Mentor neemt contact op met ouders/ verzorgers.
- Mentor maakt een verslag en noteert dit in Magister over het gevoerde gesprek met ouders en leerling.
- APC vraagt aan surveillerende collega's om pesten te signaleren en melden dit aan de mentor en APC, dit is om te voorkomen dat het verder uit de hand loopt tijdens vrije situaties.

Als herhaaldelijk pesten is gesignaleerd worden de volgende stappen (acties) ondernomen

- APC maakt een brief die verstuurd wordt naar alle ouders/verzorgers uit de klas of van het betreffende leerjaar
- Mentor vraagt alle ouders/verzorgers pesten te melden tijdens een ouderavond of in de brief (afhankelijk van het moment)
- APC voert Mediation-gesprek 3 met pester, gepeste en meelopers (zie kader)

Mediation- gesprek 3

De mediationstappen die we op school toepassen zijn

1. Wat is er gebeurd volgens beide leerlingen?
2. Welk gevoel leverde dat bij beiden op?
3. Wat is de behoefte nu (voor beide leerlingen)?
4. Oplossingen en afspraken maken die voor beiden zinvol en aanvaardbaar zijn (Contract)
5. Evaluatiemoment(en) afspreken
6. Eventuele sancties bespreken

- APC of mentor informeert alle betrokken ouders/verzorgers over de afloop en de afspraken m.b.t. het mediationgesprek
- APC noteert dit in Magister
- APC voert Mediation-gesprekken en een gesprek in de klas

● APC en mentor schakelen hulp in voor de gepeste, denk bijvoorbeeld aan spilcoach, couseling servicecentrum, CJG.
● In de eerste twee weken, dagelijks een korte evaluatie door de mentor, daarna wekelijks, totdat vier weken achter elkaar alles goed is gegaan.
Daarna 1 x per maand tot drie maanden.
Nadruk tijdens de evaluatiegesprekken komt steeds meer te liggen op wat de factoren zijn, dat het (steeds) beter gaat.
● Voortgang met APC bespreken en noteren in Magister.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met…

Stap 4

● Leerjaar coördinator en/of onderwijsmanager bestraft pestgedrag in het bijzijn van de APC
● Leerjaar coördinator en/of onderwijsmanager voert gesprek met pesters, meelopers en hun ouders/verzorgers
● De mentor voert wekelijks een gesprek met de pesters/meelopers over de goede momenten (band aanhalen / verstevigen, vaak willen leerlingen wel stoppen voor jou als docent)
● Mentor herhaalt groepvormingsoefeningen met de klas om de groepsbinding te versterken

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met…

Stap 5

Laatste waarschuwing voor de pesters/meelopers

Wanneer pesten aanhoudt zal dit leiden tot time-out buiten de klas bij pestgedrag.
Als dat ook niet zal werken, gaat de school over tot schorsing

● De mentor voert wekelijks een gesprek met de pesters/meelopers over de goede momenten (band aanhalen / verstevigen, vaak willen leerlingen wel stoppen voor jou als docent)

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met…

Stap 6

● LJC schorst de leerling op basis van herhaaldelijk pestgedrag

● De mentor bespreekt de reden van schorsing met de klas. Opletten dat de groep niet de gepeste de schuld gaat geven!

● De mentor/ APC/ onderwijsmanager/ ondersteuningscoördinator maakt afspraken met de pester. Indien nodig (bescherming gepeste) moet de leerling zich voor schooltijd eerder melden en mag hij / zij later pas weg. Als de pester aangeeft, dat dit niet meer nodig is, kan hem / haar dit vertrouwen geschonken worden.

Als het probleem hiermee is opgelost volgens de gepeste (let ook op lichaamstaal) zijn we klaar, lichten we alle betrokkenen in en anders gaan we verder met…

Stap 7

● Mocht het pesten niet stoppen na alle bovenstaande stappen, kan de school overgaan tot de aanvraag van een ander onderwijstraject via de commissie toelaatbaarheid

● Mentor/ APC blijft gesprekken voeren met de pester en de gepeste. Deze gesprekken worden genoteerd in Magister.

8. Digitaal pesten

Het digitaal pesten gebeurt meestal in buitenschoolse situaties. Dit gaat vaak samen met pesten in de "echte wereld". Wanneer er door leerlingen of ouders/verzorgers wordt gemeld, dat er sprake is van digitaal pesten, worden de ouders/verzorgers van de pesters hiervan **altijd** op de hoogte gesteld. Verder worden de stappen gevolgd zoals deze zijn opgenomen in het protocol.

Tip voor leerlingen

● Vertel aan je ouders/verzorgers dat (cyber)pesten plaats vindt. Het is nooit jouw schuld dat een ander iets vervelends naar jou toestuurt op internet. Niemand heeft het recht om jou te pesten!

Tip voor ouders/verzorgers

● Sommige leerlingen vertellen niet dat ze gepest worden via internet, omdat ze bang zijn dat ze niet meer mogen internetten. Maak duidelijk, dat uw kind gewoon mag blijven internetten!

Wat te doen bij digitaal pesten

1. Bewaar de berichten.
   Probeer de berichten waarin het pestgedrag voorkomt te bewaren, denk aan screenshots maken.
2. Blokkeren van de afzender
   Leg de leerling (of het personeelslid) zo nodig uit hoe hij/zij de pestmail kan blokkeren
3. Probeer de dader op te sporen
   Soms is de dader te achterhalen door uit te zoeken van welke computer het bericht is verzonden. Neem contact op met de APC, die hiermee kan helpen
4. Neem contact op met de ouders/verzorgers van de gepeste leerling
   Meld (internet)pesten van medeleerlingen op school
5. Adviseer aangifte
   Er is sprake van stalking als een leerling stelselmatig wordt belaagd. Er kan aangifte bij de politie worden gedaan. Ook wanneer het slachtoffer lichamelijk letsel of materiële schade is toegebracht, kan de politie worden ingeschakeld. Zo nodig kun je verwijzen naar Bureau Slachtofferhulp (www.slachtofferhulp.nl, tel: 0900-0101)

9. Klachtenregeling

De klachtenregeling kunt u vinden op de schoolsite en in de schoolgids.

10. Verslaggeving

Na gesprekken met ouders/verzorgers wordt een verslag gemaakt, dat u als ouder mag inzien en eventueel aanvullen. Dit verslag wordt in Magister genoteerd.

11. Monitoren en pest meldingen

Acties, afspraken en resultaten worden door de mentor vastgelegd in Magister. De anti-pestcoördinator wordt op de hoogte gesteld. Wanneer het pesten aanhoudt, wordt het management ingelicht.

12. Afwijken van het anti-pestprotocol

School kan afwijken van het anti-pestprotocol, indien dit noodzakelijk wordt geacht om de pestproblematiek beter aan te pakken. De direct betrokkenen worden hiervan op de hoogte gesteld.

.